

Služba Vlade RS za digitalno preobrazbo

Davčna ulica 1
1000 Ljubljana

Sežana: 26. 5. 2022

**Zadeva: Pripombe na Osnutek načrta razvoja gigabitne
infrastrukture do leta 2030.**
Sklic na št: 381-55/2022

Spoštovani,

v nadaljevanju podajamo stališče Rune Enia d.o.o. na Osnutek načrta razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2030.

Gradnja ruralne gigabitne infrastrukture s strani podjetja RUNE v skupni vrednosti 218 milijonov EUR trenutno predstavlja največjo tujo infrastrukturno naložbo v Sloveniji. Hkrati predstavlja ključno investicijo v smislu fiksne gigabitne povezljivosti slovenskega podeželja ter širše gledano v smislu fiksne gigabitne povezljivosti prebivalstva in podjetij v Sloveniji ter trajnostnega in enakopravnega razvoja.

V kontekstu osnutka načrta razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2030 želimo najprej poudariti, da se je navedena investicija v približno istem obsegu podražila za cca. 100 %. Prav tako se roki za izvedbo projekta zamikajo od začetnih 3 let na 5 let in s tem se slabša dostopnost gigabitne infrastrukture prebivalstvu na redkeje poseljenih območjih Slovenije.

Razlog za to je sistematično oviranje dostopa do pasivne fizične infrastrukture, predvsem kabelske kanalizacije in drogov, s strani državnega podjetja Telekom Slovenije d.d., čeprav je navedena oblika dostopa izrecno naložena tako z Direktivo 2014/61/EU in 93. členom veljavnega ZEKom-1, kakor tudi v veljavno odločbo AKOS, ki Telekom Slovenije d.d. še dodatno zavezuje k odprtemu dostopu do kanalizacije in drogov kot operaterja s pomembno tržno močjo.

V luči odločilnega vpliva dostopa do obstoječe infrastrukture na finančno vzdržnost investicij v fiksno gigabitno infrastrukturo tako preseneča, da osnutek načrta razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2030 fizično infrastrukturo le bežno omenja v povezavi z minimumom simetrične regulacije, kot je ta uzakonjen na podlagi Direktive 2014/61/EU.

Čeprav osnutek strategije omenja Direktivo (EU) 2018/197 (EECC), se dejansko ne opredeljuje do njenega vpliva na regulatorne ukrepe, ki bi lahko bistveno pospešili in pocenili gradnjo gigabitne infrastrukture, še zlasti na podeželju. Tako se osnutek ne zanaša na to, da bo AKOS imel na voljo naslednje okrepljene ukrepe po EECC za vzpodbujanje investicij v gigabitno infrastrukturo:

1. Podrobna regulacija dostopa do gradbeniške infrastrukture operaterja s pomembno tržno močjo, kot jo omogoča Člen 72 EECC, bi lahko končno presekala s kontinuiranim oviranjem dostopa do kabelske kanalizacije in drogov s strani operaterja v državni lasti. Namesto tega regulator to početje zgolj opazuje, zavrača intervencijo v postopkih reševanja sporov in nadzora, hkrati pa mimo jasnih pooblastil ZEKom-1 in predvidenih določb EECC vnaša dodatno zmedo z nezavezujočimi priporočili, ki investitorjem ne dajejo nikakršnih zagotovil glede možnosti dostopa in s tem cene njihovih projektov: <https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/pripombe-zainteresirane-javnosti-na-predlog-priporocila-v-zvezi-s-skupno-uporabo-fizicne-infrastrukture>. Načrt razvoja gigabitne infrastrukture bi se moral opredeliti do uporabe instrumentov, ki bodo regulatorju na podlagi EECC izrecno na voljo.
2. Še pomembneje, EECC v uvodnih izjavah (208) in (155), ki podrobneje razlagata Člen 80 EECC, opozarja na strateške, finančne in razvojne prednosti izključno veleprodajnih podjetij, torej podjetij, kakršno je RUNE, ki nimajo vgrajenih vzpodbud za izkrivljanje konkurence skozi svoje delovanje na maloprodajnem trgu. Načrt razvoja gigabitne infrastrukture bi te prednosti in z njimi povezane priložnosti skladno z EECC moral zadostno upoštevati.

Če naj navedeni načrt razvoja pomaga investitorjem v gigabitno infrastrukturo, se mora tako nujno v večji meri dotakniti potrebe po učinkoviti in predvidljivi regulaciji ter posledično ustrezno obravnavati regulatorne možnosti za pocenitev izgradnje infrastrukture, ne da bi pri tem posegala v neodvisnost konkretnih regulatornih odločitev. Hkrati tudi opozarjamo, da drugi ukrepi za vzpodbujanje gigabitne infrastrukture, zlasti boni za povezljivost, lahko pomagajo pri doseganju ciljev načrta, a hkrati ne smejo izkrivljati konkurence v smislu njihove geografske dostopnosti in posledično lastništva omrežij, na katerih bodo dostopni.

S spoštovanjem,

RUNE Enia d.o.o.

Stojan Nikolić
direktor

RUNE Enia
komunikacijska infrastruktura d.o.o.
Partizanska cesta 109, 6210 Sežana